

## HET RODE BOEKJE.

Dit gaat over de achtergronden die in de moderne tijden speciaal eigenlijk in het China van Mao zo sterk kenbaar zijn geworden. De jonge rood gardisten in China die zwaaien allemaal met een rood boekje, ze citeren eruit, lezen eruit ze hebben er een soort bijbel van gemaakt. En wanneer het Westen nu komt te staan tegenover de verschijnselen in China en tegenover de achtergronden van deze revolutie, dan is het bijna zeker dat ze er weinig of niets van begrijpen. We moeten die achtergronden van China eens een beetje schetsen.

Het Chinese volk, is ergens een beetje materialistisch, er bestaat dus wel een vorm van Boeddhisme, er bestaat wel een soort godsdienst maar die heeft in het leven van de mensen eigenlijk nooit veel betekent. Het communisme kon dus gemakkelijk de materialistische beschouwing de overhand doen winnen. Van een religieuze tegenstand zoals die zelfs nu nog in Rusland bestaat, was geen sprake. Maar de jonge mensen hadden behoefte aan iets waardoor zij konden geloven in hun wereld. Een betere wereld. Een wereld waarin je iets kunt betekenen waarin je iets kunt zijn. Dat is begrijpelijk want niemand voelt er iets voor om alleen maar het onbetekenend radertje van het een of ander groot machine te blijven.

Het boekje van Mao nu geeft dus een aantal idealistische richtlijnen en daarnaast ook praktische aanwijzingen waardoor het gedrag van wat wij de Chineescommunistische idealist kunnen noemen wordt bepaald. En die bepaling die gaat niet alleen maar uit van het denkbeeld dat hierdoor materieel het leven beter zou worden, dat is eigenlijk secundair. Ze gaat uit van het denkbeeld dat daardoor een soort morele, een soort innerlijke verandering bereikt kan worden. Een wereld waarin de mensen vriendelijk tegen elkaar zijn en beleefd niet omdat het zo hoort, omdat ze bang zijn, maar omdat deze beleefdheid a.h.w. deel uitmaakt van hun beschaving. Een wereld waarin je werkt niet omdat je moet, maar omdat dit werk inhoud geeft aan je bestaan. Een wereld waarin macht eigenlijk alleen nog maar bestaat als het waarmerk, het ijkteken van de cultuur waarin je leeft. De chinees heeft zichzelf altijd een beetje vreemd beschouwd vanuit ons standpunt. Vergeet niet dat die mensen, zich duizenden jaren beschouwd hebben als het middelpunt van de wereld, en u kunt wel begrijpen dat een communistische revolutie en een klein beetje Russische invloed, daarin geen werkelijke verandering hebben gebracht. Dus zijn, die jongeren bezig met het rode boekje te zwaaien. En het zag er een ogenblik naar uit dat die revolutie helemaal onvoorbereid was ontstaan, maar dat is natuurlijk niet waar, er was een machtsstrijd aan de gang. Die machtsstrijd die ging tussen politici en het gaat eigenlijk niet om het principe dat in het rode boekje omschreven staat, het gaat niet om het ideaal, het gaat er doodgewoon om wie aan de macht is en wie aan de macht blijft, wie het voor het zeggen heeft. De gezaghebbers zoeken daarmee hun eigen invloed te bevestigen. Voor een Chinees betekent dit ook zichzelf een gedenkteken oprichten voor na de dood. De belangrijkheid waarmee je sterft a.h.w. en nog vereerd wordt, bepaalt in zekere zin je betekenis voor het leven in de wereld en desnoods in een hiernamaals. De idealisten hebben dit niet begrepen, zij dachten dat er een oproep kwam om de wereld te hervormen en, als de jonge mensen in de moderne wereld, zien dat het zo niet langer meer kan. De jonge Christenen die zwaaien met hun rode boekje, met het evangelie met de bijbel. En ze doen dat vaak net zo overtuigd en enthousiast als de rode garde.

Ze zeggen; de wereld moet anders worden er moet iets gebeuren. Ze zeggen de kerk moet anders worden. Ze zeggen de maatschappij moet anders worden. Ze zoeken een ideaal, ze zoeken een vernieuwing en ook zij, net als de jonge roodgardisten worden over het algemeen gebruikt voor de meer politieke oogmerken van in feite behoudzuchtige groepen heersers.

Nu zitten er natuurlijk een paar haken en ogen aan die zaak. Want een ideaal dienen betekent dat je ook dat ideaal waar wilt maken, dat betekent dat je het niet af kunt schakelen. Je kunt niet tegen jonge mensen zeggen dit is de waarheid vecht ervoor en dan op een gegeven ogenblik zeggen nu ja het is nog wel waar, maar voorlopig is het niet nodig, nu niet meer vechten. In China heeft men dat geprobeerd verschillende malen en zoals u bekend zal zijn is de revolutie uit de hand gelopen. Men heeft nu geprobeerd om er een mouw aan te passen. Men heeft nl. de jonge mensen uit de steden afgeschoven naar het platteland om daar een

revolutie tot stand te brengen. Zeer begrijpelijk want de boeren zijn de feitelijke macht in China. En daarnaast heeft men dus het leger ingeschakeld en men heeft ook oudere partijleden, oudere partijbonzen op lager niveau ingeschakeld om op te gaan treden als roodgardisten, het enthousiasme moet gedempt worden. Maar die jonge mensen die gaan nu al, en dat zal in de toekomst nog wel sterker worden, begrijpen dat ze verraden en verkocht zijn. Wanneer je zegt voor de vrijheid dan wil je vrijheid zien en dan wil je niet op een ogenblik horen dat de gevangenis nu schoon genoeg is en dat je nu maar moet stoppen. Die jonge mensen die vechten dus door, hun strijd is een revolutie die eigenlijk niet beheerst kan worden. De jeugd is door de ouderen verraden. en de jeugd zal voorlopig door de maatregelen van het leger, door het scheppen van een dreiging naar buiten toe ongetwijfeld een tijd lang belemmerd worden, maar je kunt niet een dergelijke teleurstelling, een dergelijk desavoueren, ontkennen van de werkelijkheid van hun ideaal voor een eeuwige tijd in hen blijven vastleggen. Er komt een ogenblik dat ze niet anders meer kunnen, dan worden zij de voortgaande revolutionairen. Dat is op het ogenblik aan de gang.

Het is hier dat we een overstapje moeten nemen naar de moderne wereld. U zult wel begrijpen dat dat rode boekje alleen voor ons niet belangrijk is. Maar zien wij eigenlijk in China niet geïllustreerd wat er op de gehele wereld voortdurend gebeurt. Men roept u op om te strijden voor een ideaal. Jonge mensen die staan in een wereld die zodanig gebureaucratiseerd is, die zozeer vast is gelegd aan regeltjes, aan allerhande voorwaarden dat je eigenlijk niet meer vrij bent om jezelf te zijn, die willen anders. En natuurlijk een protest neemt dan vormen aan die in de ogen van menig volwassen dwaas zijn. We zien bv. de jongelui die gooien alle morele waarden over de balk. Wat de pastoor, de rechter zegt interesseert ze niet meer, ze leven erop los, ze willen niet gebonden zijn in de oude burgerlijkheid waarin dan al die oude mensen voortsukkelen. Maar ze kunnen niet onderuit. ze vormen weer een eenheid, hun ideaal verpulvert in een praktijk die ze niet door kunnen zetten, die geen menselijke waardigheid geen menselijke waarde heeft. Dan kunnen ze in een bierkelder zichzelf een hele avond een roes aanpraten dan kunnen ze van sommige middelen gebruik maken om de werkelijkheid te ontvluchten, maar ze komen er terug. Er zijn er onder hen die gaan eraan kapot, zoals er ook rode wachters zijn die eraan kapot zullen gaan, ongetwijfeld. Maar er zijn erbij die kunnen dit verraad van de ouderen, zo zullen ze het zien. niet verwerken, hun revolutie wordt actiever, het wordt een aantasting van het gezag, niet meer van de maatschappij, neen van het gezag in die maatschappij. Het wordt niet meer het verzet tegen bepaalde leerstellingen of bepaalde praktijken, het gaat tegen degenen die ze prediken die er misbruik van maken. En dan komt het er niet op aan wat er verder gebeurt. Dan zullen de Christelijke jongeren, die zullen zover komen dat ze bijna Mr. Pastoor zouden lynchen voor het St.Jozefsaltaar alleen omdat Mr.Pastoor meent dat hij het beter weet. Dan komen ze zover dat ze op een gegeven ogenblik een nieuwe reformatie beginnen als het niet anders meer kan. Dan komen ze zover dat ze tegen het gezag in opstand komen, alleen omdat het een gezag is dat door, wat zij verraders noemen; beheerst wordt. Ik zeg niet dat ze volkomen gelijk hebben, begrijp me wel, maar zo denken ze, zo reageren ze.

En zo wordt u gepredikt het Socialistische Marxisme als de juiste uitweg, maar als je goed kijkt dan blijkt er van dat socialistische marxisme niet veel over te blijven. Wat is er gebleven van het gezamenlijk opmarcheren van de arbeider van de werkelijke gemeenschap. In feite is de enige gemeenschap nog het samendrommen om te plukken wie je plukken kan. Om te pakken wat je pakken kan, negatief. Het negativisme voldoet niet. De socialistische jongeren zullen daardoor veel meer links gaan denken maar ze denken niet allen meer links, de politici zullen proberen maar ze kunnen het niet want de jongelui vragen niet een aanpassing van het systeem. Ze vragen een verandering van de morele waarden van het systeem. Ze vragen een verandering van de werkelijke inhoud van het leven en het denken. Dat kun je dan beschouwen als misschien minder belangrijk, maar geestelijk is het erg belangrijk. Het is een geestelijke revolutie. We geloven in voorschriften, we geloven in de bijbel, evangelie, we geloven in alle dingen, maar wat wij geloven moeten wij ook waar maken. Als je in Christus gelooft moet je werkelijk je bezit achterlaten. Dan moet je werkelijk je menselijke verplichtingen achterlaten en dan moet je niet als Mr.Pastoor een kerk bouwen en daarin een soort stenen echtgenoot gaan zoeken, dan moet je zonder iets tussen de mensen staan, je brood verdienen, je brood krijgen en bedelen desnoods en verder gaan. Dan moet je werken met die anderen, dan moet je leven voor die anderen, dan moet je voor die anderen bestaan. En niet voor jezelf. En u zult begrijpen dat kan eigenlijk niet in deze maatschappij. De eis van

rechtvaardigheid van gerechtigheid breekt overal door. En dat in een ontplooiing van de mens, van de menselijke mentaliteit.

De geest van de Jonge mens die nog niet is vastgeroest in bepaalde gewoonten, in bepaalde denkwijzen, gaat beseffen dat dit materieel bestel onzuiver is, onrein, ze werkt a.h.w. binnen de maatschappij als de witte bloedlichaampjes in het lichaam. Zij vallen de infectiehaarden aan en ze laten zich daarbij leiden door de ouderen, door de wijzen, maar als die ouderen en wijzere ze verlaten, verraden, ze willen gebruiken als een instrument om macht uit te oefenen, dan gaan ze verder en dan zullen ze die ouderen aanvallen als een vijand. Het is nodig dat er eens een werkelijke vernieuwing komt. Een werkelijke vernieuwing die ook berust op een uitbreiding van bewustzijn. Het bewustzijn van de mens wordt op het ogenblik sterk gelimiteerd door zijn materiële wereld en zijn voorstellingsvermogen. U hebt de neiging om te zeggen dat is onmogelijk, daar kunt u geen verklaring voor geven, dat zal wel toeval zijn. Maar buiten die grens ligt iets van het ware Ik van de mens.

De mens is ergens een deel van de Goddelijke volmaaktheid. Zijn werkelijk ik, zijn voltooide ik, is a.h.w. een smal plakje, een segment ergens, van de Goddelijke realiteit. En dat plakje, dat segment omvat alles wat je in de tijd bent geweest of kunt zijn. De wijze waarop je dat realiseert is eigenlijk het meest belangrijke. Wanneer je het totale eigen ik leert kennen, wanneer je dus werkelijk weet wat je bent, geïntegreerd, alle lagen van bewustzijn, geestelijk en stoffelijk, dan ken je God, dan weet je dus wat je betekent in die schepping. Dan weet je ook precies wat je moet doen en moet laten. Maar nu de mens die heeft gezegd ja maar mijn bestaan wordt gelimiteerd door mijn huidige vermogens. En daarbij heeft hij vergeten, zo langzaam maar zeker, dat hij geestelijke vermogens heeft. In de tijd, 600 à 700 jaar geleden speelde het bovennatuurlijke, het magische, een veel grotere rol dan tegenwoordig. Of dat nu in China is of hier in Europa. De mens heeft langzaam maar zeker dat bovennatuurlijke uitgeschakeld en daarmee zijn geloof aan het mirakel, zijn vertrouwen op de innerlijke stem op de innerlijke waarden. En daarmee heeft hij een muur gebouwd van begrippen, wanneer bepaalde indrukken, bepaalde eigenschappen van zijn wezen tot uiting willen komen dan zegt hij dat kan niet. Maar nu komt deze jeugd, deze gisting die door de tijd die op het ogenblik is aangebroken, voortdurend bevorderd wordt. Er komt een behoefte om de grens te verbreken. Wat erin is moet naar buiten, wat in mij leeft en de werkelijkheid van mijn wezen moeten een eenheid worden. Wanneer ik een ideaal heb, dan kan dat geen ideaal zijn van alleen elke dag, een goede stoofpot en nog wat. Dan moet dat iets zijn waardoor ik leef, waardoor ik gelukkig ken, waardoor ik tintel van bewustzijn, van leven waardoor geestelijk a.h.w. de wereld voor mij leeft en niet alleen maar materieel. Het in a.h.w. of de jeugd van tegenwoordig zegt: mensen een volle tafel en een breed bed zijn onbelangrijk. Die dingen dat zijn levensbehoeften, je kunt ervan profiteren en genieten, maar betekenis krijgen ze pas wanneer er meer is, iets wat je niet kunt vangen, wat je niet kunt zeggen en dat ook niet meer samenhangt met het burgerlijk begrip, van liefde of zo, neen wat samenhangt met het ideaal dat we ons gevormd hebben. Dat noemt de een het ideaal Christus, en de ander de leer van Mao enz. Ieder heeft er zijn eigen naam voor. Men noemt het democratie. Maar in feite is dat ideaal dus de droom van een vrijere wereld. Een wereld waarin je jezelf kunt zijn. waarin je leven kunt. Een wereld waarin je het recht hebt om jezelf te zijn bij wijze van spreken. In een wereld heeft elke mens ook het recht zijn eigen dwaasheden uit te halen. Een onvervreemdbaar recht. Dat recht willen ze de jeugd afnemen, willen ze de mensen afnemen. Ze mogen niet meer dwaas zijn, ze moeten geborgen en zeker voortsukkelen in een door oudere en wijzere bepaalde gangetje. Wanneer ik geestelijk vrijer wil worden dan kan ik niet in een keurslijf blijven zitten. Je kunt niet aan de ene kant je wapenen tegen materiële onzekerheden in een soort ridderharnas en aan de andere kant met datzelfde harnas atletiek gaan bedrijven. Dat is gewoon strijdig. Je kunt niet gelijktijdig vasthouden aan de oude geborgenheden, je oude opvattingen en zekerheden en nu een nieuw geestelijk leven beginnen, een nieuwe geestelijke kracht beleven dat gaat eenvoudig niet. En omdat het niet gaat daarom is er deze revolte. Daarom is er dit zwaaien met het, rode boekje dat eigenlijk iets is als de vaan der wanhoop.

Dan denk je nu aan die jeugd van vandaag. Kijk die nu eens in alle landen. Je ziet de meest krankzinnige dingen. sommige van die kinderen gedragen zich als volledige gangsters. Ranselen mensen af, plegen diefstallen en misschien moorden, experimenteren met de meest krankzinnige dingen in het leven. Maar wat zoeken ze daarin, zoeken ze daarin, niet een

vrijheid een mogelijkheid om die grote innerlijke waarde die ze ergens hebben, die honger in hen, waardoor ze het leven nu als een draaikolk van leegte ervaren willen vullen, ze willen wat in hen is uiten in die wereld, ze willen in die wereld bestaan en betekenis hebben. Zij willen niet alleen maar brave Christenen zijn, trouwens brave Christenen zijn er niet veel hoor, er is er een hoop die zich zo noemen maar dat zijn over het algemeen stommelingen of vrome kwezels, om niet te zeggen ezels, want ware Christenen zijn betekent niet een geloof aanhangen of geloof verkondigen, dat wil zeggen, zo leven dat je a.h.w. Jezus bestaan herschept in je eigen tijd in je eigen waarde, dat je de weg schrede voor schrede volgt die hij is gegaan. Dan zeggen ze hier, wat hebben we aan al dat formalisme? Wanneer onze muziek er een is die meer lijkt op negergetrommel in mijn oren, met een paar katten die je aan de staart trekt daar tussen door, dan een behoorlijke kerkmuziek. Maar als dat ons iets zegt, wanneer we ons daarin uitleven? Wij willen dans en zingen voor onze God zoals wij zijn en dan zeggen ze waarom priesters ga je achter dat altaar staan je kunt het ook aan tafel bij ons doen, dat maakt toch geen verschil uit, het gaat er toch niet om hoe plechtig het is, het gaat erom dat we God voelen, dat Christus tegenwoordig is, daarom gaat het en nergens anders om. Dan zeggen ze die jongeren deugen niet. Sociaal verzetten ze zich, ze willen niet eens meer werken, en waarom zouden ze werken, werken is een ideaal van de nu heersende massa, maar arbeid is een middel om te leven, geen levensdoel. Voor hen is een arbeid op zichzelf een leegte, ze willen wel werken maar dan moet er iets in liggen er moet iets meer bestaan. En dan gaat u maar kijken op straat, gezag word gehandhaafd met een vaak niet al te zachte hand, als er ten minste in die hand nog niet iets harders zit. En gaan nu kijken naar de wapens waarmee de opstandigheid binnen bepaalde kanalen wordt gehouden, en gaat nu kijken naar de sociale druk waarmee men probeert die vrijheid van leven en zijn. onmogelijk te maken. dan zegt u het is maar goed dat onze maatschappij beveiligd wordt, maar is het nu uw maatschappij waarvoor u leeft, of is het uw ideaal? Is het uw werkelijk, uw Goddelijk ik, waarvoor U leeft? Dan is uw geloof, of het nu de geest is of wat anders, het rode boekje meer niet. Het gaat er niet om aan wie u gelooft, dat lijkt misschien een vreemde uitspraak maar gelooft u niet God niet let op de vorm, maar op de inhoud? Soms denk ik wel eens dat ze God houden voor iemand die net zo stom is als een huisvrouw die een mindere kwaliteit rustig duurder koopt omdat er een mooier pakje omheen zit, omdat het perfecter lijkt van buiten. God kijkt naar de inhoud. God kijk naar de geestelijke werking, de geestelijke levenskracht. Daarom zijn al die uiterlijkheden die u misschien zo belangrijk vindt eigenlijk niet belangrijk. Laten we de zaak nu precies bekijken zoals ze is. Er kan een priester zijn die leeft volgens dat hij werkelijk gelooft dan leeft die man goed. Dat kan een provocerende jongeling zijn die met al zijn daden tegen de maatschappij leeft volgens wat hij precies gelooft en probeert iets wat in hem is waar te maken en dan doet hij goed. Er kan een nonnetje zijn, in een klooster dat probeert om God te beleven en haar ideaal in zijn materie uit te drukken. Dan leeft ze voor God goed. Dan leven die drie beter dan al die andere die misschien de vormen beter in acht houden en die niet direct tot het extreme gaan.

Zoals u hier zit, bent u nu eigenlijk niet verkleefd aan al die oude dingen? Aan uw theosofie, astrologie, leer enz. Bent u eigenlijk niet erg in de theorie verdiept? Aan de theorie heb je geen pest. De theorie kan heel nuttig zijn, heel aardig, maar aan theorie heb je allen iets wanneer ze gebruikt wordt om iets werkelijks uit te drukken. Alles wat u gelooft dat heeft pas zin wanneer u het innerlijk waar maakt, wanneer het uw ideaal is. Wanneer het uw ervaren is van God, uw streven naar een betere wereld, uw streven naar een betere relatie met de mensheid, een levende mensheid!

Wanneer u gelooft, en u kunt dat geloof omschrijven op een of andere manier, dan is dat uw rode boekje dan is dat de uiterlijke vorm. Wanneer u zegt ik geloof in God en ik geloof dat God in en door mij werkt dan moet ik niet zeggen dat die God voor mij natuurlijk niet zoveel zal doen als voor een ander. Wanneer God er is dan moet ik die God, waarmaken in mezelf, dan moet ik die God aanvaarden, beleven en waar maken. Als ik geloof dat God wonderen kan doen door een profeet of door iemand anders, dan kan hij dat ook door mij. En dan moet ik niet neen zeggen dat hangt van Gods wil af, dat is een uitvlucht. Wanneer ik geloof waar is, wanneer mijn rode boekje juist is, dan moet dat in de praktijk om te zetten zijn. Wanneer ik zeg Gods kracht help mij om te genezen dan kan ik genezen. Niet omdat ik wil genezen maar omdat dat deel is van mijn ideale wereld waarin God voor mij bestaat en alle grenzen voor mij doorbreekt. En dan vraag ik me ook niet af hoe zit het nou met mijn betrekking en hoeveel aan rente zal me dat gaan kosten en wat zullen de burens ervan zeggen? Dan zeg je alleen dit is nodig.

Voor u is dat allemaal moeilijk. U is al eigenlijk zo vervormd in de wereld in de maatschappij. Voor de jeugd is dat niet het geval. Daarom is het vooral de jeugd die vatbaar is met haar rode boekje, met haar ideaal. Die dat ideaal verkondigt, eigenlijk niet eens om het de mensen op te dringen want dat begin je al zo langzamerhand te begrijpen, het opdringen van een ideaal heeft geen zin, een geloof kun je iemand ook niet opdringen. Maar om duidelijk te maken dat het er is voor jou. Ik zou haast zeggen iemand die werkelijk overtuigd katholiek is en hij bidt op een publieke plaats een Onze Vader op zijn manier dus, iemand die een ander geloof heeft bidt op zijn manier. Hij doet het niet om de ander te laten zien zo ben ik, hij doet het ook niet om te laten zien dat bij katholiek is. Hij doet het ook niet omdat bv. niet bidden voor het eten zonde is. Dat is kolder. Dan doe je dat omdat voor jou dit een waarheid is, omdat a.h.w. wandelen, of eten of wat anders doen zonder dat God erbij is zinloos is. En dan demonstreer je dus, je demonstreert niet om anderen iets op te leggen, je vraagt niet eens wees stil, je bent stil in jezelf, zo moet u eigenlijk zien wat er nu eigenlijk allemaal gaat gebeuren. De komende jaren zullen uitwijzen dat er een toename is van gewelddadigheden. Dat de mensen nog geen raad weten met het innerlijke, dat ze het nog naar buiten toe aan anderen willen opleggen. Dat de jeugd nog steeds meent dat ze de wereld uiterlijk moet hervormen omdat ze nog zelf helemaal niet door de conventie van het leven heen heeft kunnen breken. Dat er onconventionaliteit tot conventie wordt. Maar er komt een ogenblik al is dat dan niet in het komende jaar, dat het geweld wegebt, omdat een maatschappij waarin je vrij bent om uit te drukken wat in je leeft, de meest belangrijke is. Een maatschappij waarin ook niet meer veel wetten bestaan, maar waarin oorzaak en gevolgwerking werkt, misschien veel harder en directer en, naar u meent, onrechtvaardiger dan de huidige wet, maar waarin een minimum aan regeling is. Waarin niemand er iets van zal zeggen als iemand in Adamskostuum over de straat wil flaneren. Ze zullen niet vragen wil je werken of niet, ze zullen niet zeggen we veroordelen je of we veroordelen je niet, ze zullen alleen zeggen we zijn mensen samen.

En omdat je mensen samen bent, of omdat je ideaal is: " mens zijn" help je elkaar, en dan wordt het werk dat, nodig is toch wel gedaan. En dan wordt misschien het idee van bestuur en regering langzaam maar zeker een anachronisme iets uit het verleden. Maar wat blijft bestaan dat is de innerlijke vlam, de zelfverwerkelijking. Waar ik nu over spreek dat vraagt nog heel veel tijd, ik denk tot dat deze eerste materiële revolutie zich voltooid heeft in het jaar 2040. Geweld dat breekt dit jaar los en de volgende jaren. Werkelijk geweld, onbeheerst zijn. U zult zien hoe mensen door gebrek aan contact met de wereld eenvoudig erop inslaan met een bijl, erop in rijden met een auto, erop inschieten met een geweer. U zult zien hoe ze allerlei krankzinnige dingen doen over de hele wereld. En dan zult u zeggen wat een tijd, wat een tijd, en dan zeg ik dat is een steenpuist die op doorbreken staat. Men heeft zolang met het rode boekje gezwaaid en het alleen gebruikt om de mens in de gelederen te krijgen. Om ze te laten marcheren achter eigen belang van koningen, kardinalen, generaals en ministers. En nu gaat het niet meer. Dat is omdat er iets anders is.

Omdat ieder op zijn manier nog die vrijheid zoekt, zal er deze uitbarsting van wanhoop zijn, waarin men de innerlijke leegte haast niet overbruggen kan. Maar het is het begin van een reiniging een purificatie van het lichaam der mensheid. Geestelijke hervorming waarbij kosmische krachten hun invloed uitoefenen. Een hervorming waardoor revolutionairen uiteindelijk door hun eigen idealen overvleugeld worden en niet meer terugkunnen. Een reeks van contrasten, sterker dan de wereld in lange tijd heeft gezien, grotere verdeeldheden, grotere moeilijkheden. Teruggrijpen op oude waarden en een wanhopig vooruitzoeken naar nieuwe mogelijkheden en banden aan alle kanten, naar een wereld waarin de mens geestelijk begint te rijpen. Daarvan is China eigenlijk het teken in deze dagen, niet alleen maar het teken dat het niet helemaal goed zit. Het heeft er eigenlijk maar heel weinig mee te maken, het is het teken dat de jeugd dat de jonge idealisten, die nog niet aan een vorm vastgebonden zijn, het ideaal boven alle andere dingen willen stellen. Dat ze niet bereid zijn om achter een ideaal aan te draven als een ezel achter een peen die hem voor de mond wordt gehouden, opdat bij wat harder zou trekken. Ze willen het ideaal hebben en als ze het niet krijgen dan nemen ze er geen genoegen mee om te stoppen, ze zullen doorlopen en zelfs op hol slaan tot de hele wagen in splinters gaat. Ze zullen begrijpen dat het belangrijk is om innerlijk te leven, van binnen iets te zijn, dan om alle uiterlijkheden van de wereld te kennen, en alle prijzende en lovende woorden van alle zogenaamde wijze mannen te horen. Dat vele wijze mannen op de wereld dit nog niet beseffen is voor mij een treurig teken ten aanzien van de maatstaven die een tegenwoordig voor wijsheid aanlegt.

## Orde der Verdraagzamen

Ik heb geprobeerd de waarheid te zeggen. De waarheid die wanneer je even probeert door de uiterlijkheden de politieke belangetjes van vandaag heen kijkt overal rond je merkbaar is. Wanneer u meent dat ik oneerbiedig ben geweest, geloof me, ik heb deze dingen tot uitdrukking gebracht omdat ik een alomvattende volledige eerbied heb voor God en zijn waarheid en daarom de poppenkast die eromheen wordt gemaakt vaak betreur en ook meen te moeten veroordelen. En als u meent dat ik alleen maar in een bepaalde politieke richting betoogd heb misschien ook dat in niet waar. Want ik veracht de politiek zolang zijn onwaarachtig is. Wanneer de politiek echter waarachtig is, beantwoordt zij aan hetgeen ik gesteld heb omtrent het ideaal. Meent ook niet dat ik openbare machtsorganen heb willen aantasten of beledigen dat is mijn bedoeling niet. Wel is mijn bedoeling duidelijk te maken dat de macht de openlijke en openbare macht vaak zonder dat zij het misschien zelf beseft, misbruikt wordt, misbruikt wordt voor doeleinden die in mijn ogen haast mensonterend zijn. Meen ook niet dat ik allen sprak over deze tijd. Al heb ik zeker mijn betoog gebaseerd op wat er nu aan de hand is, wat u nu in het komende jaar zult gaan zien, aan ontwikkeling, zo heb ik mij gebaseerd op de nieuwe ontplooiing van de geest die in uw denken nog enkele generaties in beslag zal nemen maar die voor ons reeds het ontluiken is van een geestelijke lotus in het geheel der mensheid.

Goeden avond.